

Åpent spørsmål fra Idar Kristiansen:

Hva er «kvenheroisme», Nils Magne Knutsen?

Gjennom flere år har Nils Magne Knutsen bevisst at han er flink. Han er så flink at han har fått et penneglipp — dessverre også korrekturlipp — i minste roman — og gjør seg sterkt over det.

Når forfatteren tilstår den ubehjelpelighet at han har vært nødt til å forlenge krigen for å få tidsskjemaet på stemme. Sitat slutt.

Nei, herr Knutsen, forfatteren tar ikke. Han gjør oppmerksom på det. Og som skaper han rett til å gjøre dette, jørgen med realiteter når han ikke er leseren.

En historiker, anmelder eller

profesjonell litterat har ikke lov til det samme, om han skal bli høytidelig.

Først dette: Takk for dine positive toner, de peker fremover, også for deg. Du har ikke hjulpet til å lokke frem den nordnorske grunntonen vi i dag kan finne i bok etter bok. Du har vært ivrig etter å fremheve hvor flink du er. Jeg må få lov til å kommentere din innledning til anmeldelsen av min bok (den kom 6 måneder etter boken). Du skriver:

« — en ny historisk roman — om den finske innvandringa til Finnmark i forrige århundre.

Emnet er behandlet av mange historikere og litterater» — og så følger lista over Eilert Sundt, Jacob Fellman, Sophus Tromholt, Qvigstad, Schøyen, Lars Berg, Paulaharju, Hans Kr. Eriksen etc. Godt, herr Knutsen, jeg ser at du har lest Einar Niemis kildeliste. Men nå du får leseren til å tro at «emnet» er behandlet av disse — og det må vel her forståes skjønner litterært siden er skjønnerlitteratur du anmelder — da lyver du. **Ikke en eneste av de nevnte har behandlet selve grunnlaget for innvandringen skjønnerlitterært**, selv om de gjengir synspunkter og følelser som etterkommere av innvandrere på denne eller hin side av grensen har gitt forfatterne. Vil du selv, eller vil du at jeg skal fortelle ditt, og mitt publikum hva som egentlig er skrevet?

Et spørsmål, Knutsen: Hva er «kvenheroisme»? Du bruker det som et skjellsord fra Harstad,

Idar Kristiansen.

antakelig fordi du ikke sjøl kjenner slitet. Den landsdel du tjener i er ikke tjent med rasisme av dette slaget. Om du derimot sa at vi ikke makter å behandle emnet slik det fortjener, da måtte jeg ta det til etterretning. Jeg skal for øvrig uroe deg med at jeg hadde lest korrektur på neste bind, som vil hete «Den salte åkeren», før jeg leste din anmeldelse. Du og leserne får finne ut om det dreier seg om «kvenheroisme».

Det er skrevet en hel del bøker om f. eks. bønders eller fabrikkarbeideres kår på Østlandet. Blir en ny bok om disse ting derfor mindre godt? Herregud, mann, vi kan blafre med kildefortegnelser

som langt overgår dem du finner hos Niemi (som for øvrig skal ha all anerkjennelse). Ellers skal du ha anerkjennelse, med det minus at du er litt for skittviktig.

Da du anmeldte «Korstog mot Kautokeino» — som du behandlet positivt — avsluttet du med følgende: — Men det er langt igjen.

Ingenting av det som forskningsmessig eller litterært har skjedd siden forteller meg at det var langt igjen. Andre bygger på det jeg dengang skrev, og du har ikke påvist den avsluttende distanse. Du har kanskje ikke så langt igjen for å bli en redelig anmelder. Men du har et stykke.

Idar Kristiansen.